

แม้ว่าองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) และเขตการค้าเสรี อาเซียน – จีน (ASEAN-China Free Trade Agreement: ACFTA) จะมีระบบการดำเนินงานเฉพาะ เป็นของตน และมีประสบการณ์จากการปฏิบัติที่แตกต่างกัน แต่ทั้งหมดก็มีบทบาทนำในการ พัฒนาทางการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมระหว่างประเทศ สิ่งสำคัญคือการศึกษาและเรียนรู้ ประสบการณ์จากองค์การในระดับพหุภาคีเพื่อพัฒนาการดำเนินการในระดับภูมิภาค ในการอ้าง ทฤษฎีเพื่อมาสนับสนุนการใช้มาตรการปกป้องของ FTA ต่างๆ นั้น เราต้องเข้าใจและเรียนรู้ถึง ทฤษฎีการดำเนินการทางการค้าระดับภูมิภาค ซึ่งสิ่งสำคัญประการหนึ่งก็คือการกำหนดมาตรการ ปกป้อง ซึ่งเป็นเสมือนเครื่องมือรักษาความปลอดภัยของระบบการค้า

มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในระบบการค้าพหุภาคีและการดำเนินการทางการค้า ระดับภูมิภาค โดยที่ความตกลงทางการค้าระดับภูมิภาค (Regional Trade Agreements: RTAs) นั้น ถูกก่อตั้งขึ้นโดยอาศัยหลักพื้นฐานทางกฎหมายตามมาตรา 24 (Article XIX) ของความตกลงทั่วไป ว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariff and Trade: GATT) ความจริงนั้น RTA ต่างๆ ได้นำกฎของ WTO มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของข้อตกลงในการ เปิดเสรีการค้าที่เหมาะสมกับการบังคับใช้งานในภูมิภาคซึ่งมีขนาดเล็กกว่า มาตรการของ WTO จำนวนมากถูกนำมาตีความเพื่อใช้งานแก่การดำเนินการขององค์การระดับภูมิภาค ซึ่ง นอกเหนือจากลักษณะทั่วไปแล้ว ลักษณะเฉพาะบางประการของมาตรการปกป้องของแต่ละ ภูมิภาค เช่น ACFTA, NAFTA หรือ JTEPA ก็จะมีลักษณะที่แตกต่างกันไปในแต่ละความตกลง ระดับภูมินานี้ๆ มาตรการปกป้องระดับภูมิภาคที่อ้างอิงการใช้ตามความตกลง WTO จะแสดง ลักษณะเป็นเสมือนเครื่องมือที่ช่วยรักษาความปลอดภัยเป็นประเด็นหลัก ขณะเดียวกัน หน้าที่และ คุณสมบัติของมาตรการก็มีรายละเอียดจำนวนมากที่มีลักษณะเฉพาะตัวและมีความแตกต่างกัน

มาตรการปกป้องภายใต้ WTO ซึ่งเป็นมาตรการปกป้องระดับโลก และมาตรการปกป้องภายใต้ ACFTA ซึ่งเป็นมาตรการปกป้องระดับภูมิภาค/ทวีปานั้น ถูกกำหนดขึ้นเพื่อปกป้องการค้าโดยจำกัดการนำเข้าชั่วคราว เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดแก่อุตสาหกรรมภายในประเทศ รวมทั้งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการปกป้องระดับโลกจะถูกใช้ในระดับพหุภาคี โดยกำหนดให้ประเทศสมาชิกสามารถบังคับใช้มาตรการได้กับสินค้านำเข้าจากทุกประเทศโดยไม่ต้องคำนึงถึงแหล่งที่มาของสินค้าและไม่มีทางเลือกปฏิบัติ ส่วนมาตรการปกป้องของ ACFTA จะถูกใช้ในระดับภูมิภาค/ทวีปาคี เฉพาะกรณีที่เกิดผลกระทบจากความตกลงทางการค้าในระดับทวีปาคี/ภูมิภาคเท่านั้น และใช้ได้เฉพาะระหว่างคู่สัญญา โดยมีลักษณะเป็นมาตรการเปลี่ยนผ่าน ซึ่งประเทศคู่สัญญาจะกล่าวอ้างเพื่อใช้มาตรการดังกล่าวไม่ได้ ภายหลังจากที่ระยะเปลี่ยนผ่านนั้นได้สิ้นสุดลง ความแตกต่างประการอื่นๆ ของมาตรการปกป้องภายใต้ WTO และ ACFTA ได้แก่ การปรับใช้มาตรการแก่สมาชิก เงื่อนไขสำคัญในการบังคับใช้ กระบวนการในการใช้ และรูปแบบของการอนุวัติการ การจำกัดความหมายที่ถูกต้อง และกระบวนการระงับข้อพิพาท ดังนั้น เราจึงไม่สามารถปฏิเสธความสำคัญของการบัญญัติกฎหมาย และแนวปฏิบัติของประเทศเกี่ยวกับมาตรการปกป้องได้ ทั้งในมุมมองของการเป็นคู่สัญญา FTA ใดๆ และในฐานะของการเป็นประเทศภาคีของ WTO

งานวิจัยนี้พบว่า การสร้างความสมดุลระหว่างการใช้มาตรการปกป้องเพื่อป้องกันผลกระทบที่รุนแรงต่อระบบเศรษฐกิจจากการเปิดเสรี กับการบังคับใช้มาตรการปกป้องที่ไม่บิดเบือนต่อวัตถุประสงค์ของการเปิดเสรีทางการค้า โดยเฉพาะการเปิดเสรีการค้าสินค้าเกษตรซึ่งเป็นภาคที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้น เป็นสิ่งที่ยังสำคัญยิ่ง เมื่อมีเงื่อนไขของการใช้มาตรการปกป้องครบถ้วน ประเทศไทยก็สามารถที่จะป้องกันตนเองจากผลกระทบที่เกิดแก่อุตสาหกรรมภายใน โดยนำมาตรการปกป้องมาบังคับใช้ได้ ทั้งภายใต้องค์การการค้าโลก และเขตการค้าเสรีอาเซียน – จีน เพื่อที่จะคุ้มครองภาคเกษตรภายในประเทศได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

Although the World Trade Organization (WTO) and the ASEAN-China Free Trade Agreement (ACFTA) have different specific system and practical experience, they all play import role in the international political, economic and cultural development. The important thing is to study and learn experience from the multilateral organization to develop the Regional Trade Arrangements (RTAs). To provide the theoretical support for safeguard measures practice of Free Trade Agreements (FTAs), we need thorough understanding and studying of the Regional Trade Arrangement theory. As one of the important parts of RTAs, the safeguard measures have the common feature of safety valve as well as the distinctive differences among the multilateral system and regional trade arrangements. Almost of RTAs are established in reference to the GATT Article XXIV as their legal basis. In fact, RTAs apply the WTO rules to reach an agreement on the ideal trade liberalization in a rather smaller controllable region. Thereafter, many WTO stipulations are transplanted into the regional organizations in which the common rules exist as a distinctive feature of regional trade arrangement. Apart from such common feature, there exist certain peculiar characteristics of individual safeguard measures which unique in ACFTA, NAFTA or JTEPA. The regional safeguard measures in reference to the WTO Safeguard Measures Agreement display the main feature of safety valve in terms of their goals, functions and features of their safeguard measures agreement. Meanwhile, many detailed stipulations show their specialties and differences. Safeguard Measures under the WTO Agreements, global safeguards, and the ACFTA, regional/bilateral safeguards, provides for the imposition of certain safeguard measures to

temporarily restrict imports for the purpose of protecting the affected domestic industry, including to agriculture sectors. While global safeguards concern the application of safeguard measures on a multilateral level, regional or bilateral safeguards refer to measures addressing distortions which come about as a result of implementing regional or bilateral trade agreements. The rules of the WTO provide that safeguard measures must be applied without discrimination. Regional or bilateral safeguards, however, address only the adverse effect of the regional or bilateral liberalization and are therefore only applicable between contracting parties. For this reason these measures are also known as transitional measures, as they may not be invoked after the termination of the transition period. The other differences of safeguards under the WTO and ACFTA are adaptability of safeguard measures to members, the substantial condition, procedure condition, and the forms of implementation, validity terms and dispute settlement. So we cannot deny the importance of legislation and practice of domestic safeguard measures both the angle of FTAs and the stands of WTO parties.

The study found that balancing between allowing countries to apply safeguard measures to prevent serious economic disruptions and to ensure that safeguard measures do not defeat the purpose of trade liberalization, particularly in agriculture sectors is very important. When there are completely conditions, countries can temporarily safeguard themselves in an effort to protect the affected domestic industry by invoked safeguard measures were under World Trade Organization rules included on a regional and bilateral level under ACFTA for suitable and appropriate protection agriculture sectors.